

Svar på Sveta Silvennoinen-Hiiskus och 19 andra ledamöters motion om att öka den mångspråkiga kommunikationen i Vanda

VD/10570/00.02.00.03/2020

RV/AG/LS/KW

Sveta Silvennoinen-Hiisku och 19 andra ledamöter lämnade in följande motion i enlighet med fullmäktiges arbetsordning:

”Vanda är Finlands mest mångkulturella stad. Desto viktigare är det då att lyckas med att integrera invandrarna och främja deras sysselsättning.

Att integreras i det finländska samhället kan till exempel innebära att även Vandabor med invandrabakgrund upplever Vanda som sin stad. Faktum är emellertid att de flesta personer med ett främmande modersmål lever nästan helt utan någon kontakt med det finländska samhället och den finländska kulturen samt livet i staden. Här borde man agera om målet är att dessa invånare är kommande skattebetalare i Vanda.

Ett konkret sätt är att ha information om stadens verksamhet och tjänster samt aktuella nyheter på flera språk. På Helsingfors stads webbsidor hittar man exempelvis information om stadens organisation och serviceområden samt stadens informationsbrev på finska, svenska, engelska, tyska, franska och ryska.

Även om det är av primär vikt att lära sig finska är det ofta fråga om en lång process. Coronatiden har klart visat att det inte räcker med att ge anvisningar och rekommendationer endast på finska, svenska och engelska. Viktig information har inte nått fram till många människor med invandrabakgrund – och det är mycket sannolikt att situationen är den samma även med andra informationsbrev i staden, till exempel i fråga om planläggning. Därmed använder sig inte personer med invandrabakgrund av sin rätt att delta i planläggningsprocessen och påverka, de är inte intresserade av politiskt beslutsfattande och de låter bli att utnyttja sin rösträtt i kommunalvalet.

Vandas kulturella mångfald är den verklighet vi lever i och staden har en viktig roll i att möjliggöra integrering. Genom att informera på olika språk signalerar vi att människor med olika bakgrund är jämlika Vandabor. Då kan också personer med ett främmande modersmål hjälpa staden att utvecklas eftersom de är bättre insatta och informerade, och genom bättre integrering är det lättare för dem att hitta jobb och bidra med skattepengar till stadens kassa.

Vi som undertecknat motionen föreslår att Vanda stad ökar den mångspråkiga kommunikationen och i fortsättningen erbjuder information om stadens verksamhet och tjänster samt aktuella nyheter, vid sidan av finska, svenska och engelska, även på andra språk bland de mest talade språken i Vanda.”

Stadsfullmäktige 14.12.2020 § 17

Beslut:

Stadsfullmäktige beslutade att ta upp ärendet till behandling och sända fullmäktigemotionen till stadsstyrelsen för beredning.

Verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning konstaterar följande i sitt svar:

I slutet av år 2019 talades det 120 olika språk som modersmål i Vanda, utöver finska, svenska och samiska. Även om andelen svenskspråkiga i Vanda är liten (2,4 %) överskrider antalet svenskspråkiga Vandabor (5600) den undre gräns som fastställs för en tvåspråkig kommun, vilken är 3000 personer. Omkring 20 % av hela stadens befolkning, dvs. över 47 000 invånare har statistikförts som personer med ett främmande modersmål, dvs. personer vars modersmål inte är något av nationalspråken. De största språkgrupperna bland dem som talar ett annat modersmål är de rysktalande som utgjorde 3,7 % av befolkningen (8 673 personer) i slutet av år 2019, de estnisktalande 3,6 % (8 354) och de arabisktalande 1,5 % (3 600).

Både kommunallagen och språklagen innehåller bestämmelser om kommunens kommunikation:

Enligt kommunallagen ska kommunen ge kommuninvånarna, de som utnyttjar kommunens tjänster, organisationer och andra sammanslutningar tillräcklig information om de tjänster som kommunen ordnar, kommunens ekonomi, ärenden som bereds i kommunen, planer som gäller ärendena och behandlingen av ärendena, beslut som fattats och beslutens effekter. I kommunikationen ska det användas ett klart och begripligt språk och olika invånargrupperns behov ska beaktas.

Enligt språklagen ska å andra sidan en tvåspråkig kommuns meddelanden, kungörelser och anslag samt annan information till allmänheten finnas på finska och svenska. Informationsskyldigheten gäller inte endast officiell information, utan också sådant material som publiceras för allmänheten, t. ex. via internet. Tvåspråkighetskravet betyder dock inte att versionerna på finska och svenska måste ha exakt samma form och omfattning. Omfattningen och formen ska avgöras utgående från faktainnehållet.

Enligt lagen är Vanda stad således skyldig att informera på finska och svenska. Utöver detta strävar staden efter att informera om alla viktiga frågor också på engelska. Enligt behov och övervägande sker kommunikationen också på andra språk, med fokus på våra största språkgrupper. Till exempel har den information som anknyter till coronaviruset och coronavaccinationer getts i stor omfattning i olika kanaler på estniska, ryska, arabiska, somaliska, albanska och dari. Information om kommunalvalet kommer också att ges på dessa språk. Likaledes har en del av kundmaterialet i det kommunala sysselsättningsförsök som inleddes i mars översatts förutom till finska, svenska och engelska också till arabiska, somaliska, ryska, dari och tigrinja.

I småbarnspedagogiken och den grundläggande utbildningen ges information i anslutning till kritiska ämnen som coronan på finska, svenska och engelska samt estniska, ryska, albanska, somaliska och arabiska. I undervisningen på andra stadiet ges information huvudsakligen på finska, svenska och engelska.

I motionen fästs också uppmärksamhet vid informationen om planläggningsprocesser. Stadsmiljöns verksamhetsområde har svarat att informationssamarbetet med bland annat stadens mångkulturenhet och dess samarbetsparter, som organisationer, hela tiden intensifieras. Verksamhetsområdet ökar också möjligheterna att få information om stadsmiljön och dess planering från stadens servicepunkter.

I motionen konstateras det också att viktig coronainformation inte har nått Vandabor som talar ett annat språk som modersmål. Som sades ovan har aktuell coronainformation getts på nio olika språk, både på våra webbsidor, i kampanjer på sociala medier, på olika skärmar i gatubilden, i informationsbrev som delas ut till hemmen, informationsbrev som kan printas ut och i den uppsökande rådgivningen. Problemet är således inte att det inte skulle ha funnits rikligt med information för de största språkgrupperna. Coronakrisen har däremot synliggjort utmaningarna i anslutning till hur man hittar den stadens information, hur aktivt stadens informationskanaler följs och hur effektivt informationen och

olika meddelanden sprids. Under krisen har man inom staden också blivit medveten om att det är svårt att endast med hjälp av skriftligt producerad information uppmuntra människor till att omsätta kunskap i handling. Därför har den textbetonade informationen kompletterats genom satsningar på den muntliga informationen, till exempel genom att ordna mångspråkig coronainformation genom uppsökande verksamhet.

Utmaningarna när det gäller informationsspridningen försvinner inte bara genom att den mångspråkiga informationen ökas, såsom det föreslås i motionen. Den mångspråkiga informationen handlar inte enbart om att översätta och publicera material, utan det väsentliga är att se till att informationen når fram. För att svara på detta rop inleddes i Vanda i oktober 2020 projektet Neuvova Vantaa, som en del av arbets- och näringsministeriets riksomfattande nätverk för de projekt som utvecklar informationstjänsterna för invandrare och har fått särskild finansiering. Projektet Neuvova Vantaa har som ett mer omfattande mål att göra Vanda stads serviceprocesser smidigare för kommuninvånare med ett främmande modersmål. Ett viktigt tema när det gäller att nå detta mål är arbetet med att utveckla kommunikationsstrategierna. Med hjälp av projektet vill vi förbättra verksamhetssätten när det gäller den mångspråkiga kommunikationen och satsa på att den information som Vanda stad producerar effektivare och så omfattande som möjligt ska nå invånare som hör till olika språkgrupper.

Under projektets gång:

1. *Utreds vilka behov invånarna och de som arbetar med rådgivning har i anslutning till informationsmaterialet.*

Utgångspunkten i arbetet är en gemensam utveckling, dvs. i projektet strävar man ända från början efter att värna om att aktivt höra olika intressegrupper och förverkliga deras idéer. I utredningsarbetet intervjuas förutom informationsenheterna inom stadens olika verksamhetsområden också sakkunniga i mångkulturfrågor inom organisationsfältet i Vanda. Särskilt de som är aktiva i handlednings- och rådgivningsarbetet med invånare som talar olika språk hörs under hela projektets verksamhetsperiod. Detta delaktiggörande arbete är viktigt för att vi bättre ska förstå hurdan material det löner sig för staden att i första hand satsa på att producera och på vilket språk.

2. *Planeras informationen effektivare kring de kanaler som används mest av målgrupperna.*

Utredningen "Selvitys venäjän ja arabiankielisten vantaalaisten osallistumisesta ja vaikuttamisesta kuntalaisina" som behandlar deltagande och påverkan i kommunen när det gäller Vandabor med ryska och arabiska som modersmål och har gjorts av Cultura-stiftelsen på uppdrag av Vanda stad, ger en antydan om hur invånare med olika språk kan nås. De mest effektiva informationsförmedlingskanalerna är enligt utredningen stadens sociala medier, webbplatsen vantaa.fi, invånartidningen och representanterna för mångkulturella organisationer. Vi strävar efter att utveckla stadens ovan nämnda kanaler så att de är mer tilltalande för stadsbor med olika språk, och även efter att rikta informationen mer effektivt, till exempel med hjälp av mångkulturella organisationer och genom att använda deras informationsförmedlingskanaler som hjälp.

3. *Satsas det på att det finns tillgång till aktuellt och ändamålsenligt material för invånare med olika språk och i en begriplig form i stadens kanaler.*

I de fall då informationen inte kan produceras på många olika språk är det viktigt att den erbjuds i en så lättförståelig form som möjligt, till exempel på lätt finska eller i visuell form.

Verksamhetsområdet för stadens strategi och ledning konstaterar som en sammanfattning att verksamhetsområdet är av samma åsikt om att kommunikationen är en central faktor med tanke på att integreringen ska lyckas och att begriplig information är en grundläggande förutsättning för ett självständigt liv och samhällelig påverkan. Att flytta till en ny språkmiljö påverkar en människas möjligheter att söka information och skapa kontakter. Till exempel är det omöjligt att söka sig till olika tjänster om man inte förstår vad det finns för tjänster. Av den orsaken håller man som bäst redan aktivt på att utveckla stadens information på olika språk, så att den mångspråkiga informationen och planeringen av den på lång sikt ska vara så effektiv som möjligt. Ensamma klarar vi inte av det, utan vi hoppas att de mångkulturella organisationerna som spelar en viktig roll i integreringen och stadens aktiva mångkulturella invånare kommer med i det här arbetet. Att stärka partnerskap och främja samarbete är ju också en viktig del av stadens strategi. Endast genom samarbete kan vi stödja delaktigheten hos stadsbor med olika språk och med vår verksamhet främja jämställdhet och likabehandling efter bästa förmåga.

Stadsstyrelsen 22.3.2021 § 17

Stadsdirektörens förslag:

Stadsstyrelsen beslutar att

- a) ge Förtroendevalda Sveta Silvennoinen-Hiisku och de 19 andra ledamöterna som undertecknat motionen stadsstyrelsens svar i enlighet med verksamhetsområdets förslag, och
- b) föreslå för stadsfullmäktige att stadsstyrelsens svar antecknas för kännedom.

Behandling:

Stadsdirektören ändrade sitt förslag, så att det näst sista stycket på tredje sidan lämnas bort: "I motionen föreslås också att staden i fortsättningen ska erbjuda aktuella nyheter på olika språk. Möjligheterna att erbjuda aktuell information på många olika språk försvåras av resursutmaningar. Staden har en engelsk översättare och de övriga översättningstjänsterna köps av Tulka Oy. Översättningen av en A4-sida (1560 tecken) kostar 47 euro netto + MOMS, dvs. sammanlagt 58,28 euro, och tar sju vardagar att färdigställa. Vid brådskande beställningar förkortas tiden något, men priset stiger också. Tillägg vid brådskande är + 25% av priset. Det är uppenbart att vi med nuvarande resurser inte ens på engelska har möjlighet till någon omfattande information om aktuella saker på fler språk."

Beslut:

Det ändrade förslaget godkändes.

Stadsfullmäktige 12.4.2021 § 15

Stadsstyrelsens förslag:

Stadsfullmäktige beslutar att anteckna stadsstyrelsens svar för kännedom.

Beslut:

Förslaget godkändes.

Bilaga:

- motion undertecknad av Sveta Silvennoinen-Hiisku och 19 andra ledamöter om att öka den mångspråkiga kommunikationen i Vanda

Anvisningar för sökande av ändring: 2.1 Besvärsförbud

Närmare information:

Vanda

Anna Groth, informationschef, tfn 040 846 4095, (fornamn.efternamn[at]vantaa.fi)